

MACROMEDIA DREAMWEAVER MX ALAT ZA IZRADU WEB PREZENTACIJA

Momčilo Vujičić¹, Nenad Marković²

Rezime: *Dreamweaver MX* je program za izradu **web** strana, koji omogućava vizuelno projektovanje i uređivanje, kao i neposredno pisanje **HTML** koda. Takođe omogućava izradu dinamičkih web aplikacija koristeći serverske jezike kao što su **ASP**, **ASP.NET**, **COLD FUZION**, **MARKUP LANGUAGE (CFML)**, **JSP** i **PHP**.

Ključne reči: *HTML*, *ASP*, *ASP.NET*, *PHP*, *Java Script*.

MACROMEDIA DREAMWEAVER MX TOOL FOR CREATION OF WEB PRESENTATION

Summary: *Dreamweaver MX* is a program for creation of web pages, which enables visual projection and arrangement and direct writing **HTML** code. Moreover program enables creation of dynamic web applications using server languages like: **ASP**, **ASP.NET**, **COLD FUZION**, **MARKUP LANGUAGE (CFML)**, **JSP** i **PHP**.

Key words: *HTML*, *ASP*, *ASP.NET*, *PHP*, *Java Script*.

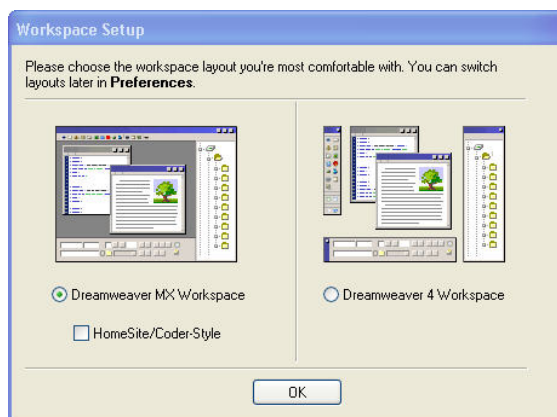
1. UVOD

Dreamweaver skraćuje vreme izrade web prezentacije, a ima i alatke za njihovo menjanje i održavanje. Ovaj program je dosta fleksibilan jer i napredne tehnike čini pristupačnim i olakšava njihovo korišćenje. Objedinjavanjem velikih mogućnosti projektovanja i programiranja pruža mnoštvo pogodnosti i početnicima i iskusnijim korisnicima. I pored svih korisnih stvari koje nudi (a videćete da ih ima dosta) **Dreamweaver**, ne sme se zaboraviti i jedna takođe veoma važna stvar a to je detaljno planiranje sajta, jer sigurno ste se već dosta puta susreli sa sajtovima čiji je fokus usmeren na alate i tehnologije, natrpene **Java Apletima**, **Java Script** efektima, raznim animacijama i zvucima, ali nažalost, bez pravog logičkog sadržaja.

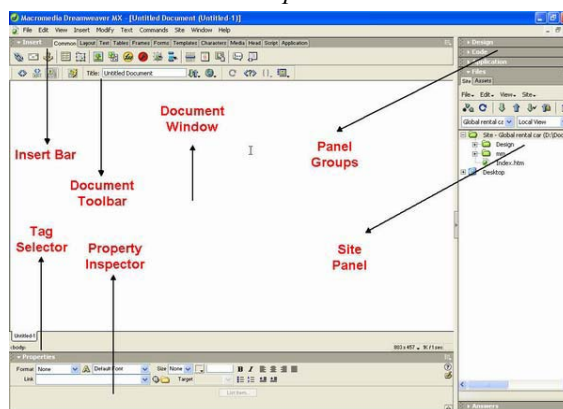
¹ Dr Momčilo Vujičić, van. prof, Tehnički fakultet Čačak, Svetog Save 65, Čačak,
E-mail: vujicic@tfc.kg.ac.yu, vujicic@yu1.net

² Dipl. ing. Nenad Marković, Visoka tehnička škola strukovnih studija Uroševac, sa privremenim
sedištem u Zvečanu, Branislava Nušića 6, Zvečan, E-mail: nen.mark@sezampro.yu,
vts.uros@sezampro.yu

2. RADNA POVRŠINA I ALATI

Slika 1: Izbor radne površine Macromedia

Slika 2: Dreamweaver MX radna površina

- ❑ Dokument **Window**, prikazuje tekući dokument i rad na njemu. U donjem levom uglu prozora dokumenta nalazi se birač **HTML** oznaka (**Tag Selector**), u njemu se hijerarhijski prikazuju **HTML** oznake koje pripadaju trenutno izabranom elementu. Početna **HTML** oznaka je uvek **<body>**.
- ❑ **Property Inspector**, omogućava menjanje osobina selektovanih objekata ili teksta. Svaki objekat poseduje različite osobine.
- ❑ **Panel Group**, je grupa panela sa desne strane: **Design**, **Code Application**, **Files** i **Answers**. Da bi otvorili željeni panel kliknite na strelicu sa leve strane imena panela.
- ❑ **Site Panel**, omogućava upravljanje fajlovima i folderima koji čine Vaš sajt. Takođe obezbeđuje i pristup fajlovima na hard disku, slično kao kod **Explorera** (drvo).

3. OPIS MENIJA

- ❑ **File** i **Edit** meni, sadrže standardne komande kao što su **new**, **open**, **save**, **save as**, **copy**, **cut** i **paste**. **File** meni sadrži i različite komande za prikaz i rad na tekućem dokumentu (**Preview u Browseru**, **Print Code**). **Edit** meni uključuje komande za

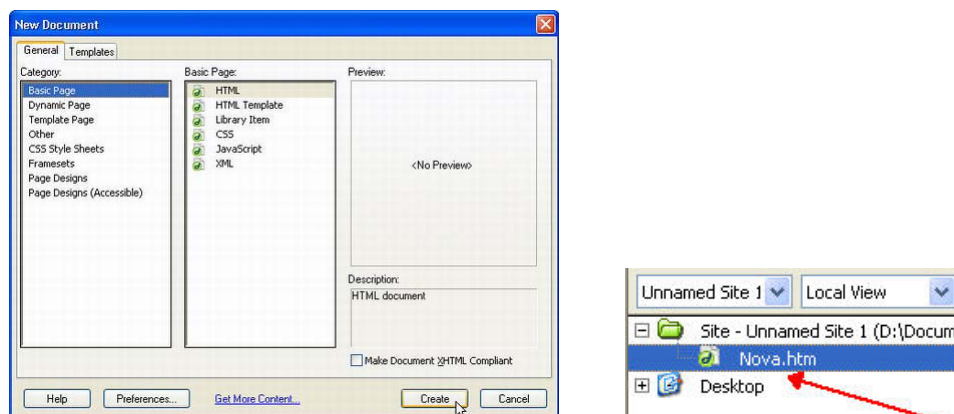
selekciju i pretraživanje (**Select Parent Tag, Find And Replace**) i omogućava pristup editoru za prečice na tastaturi. Pristup preferencama je takođe iz **Edit** menija.

- ❑ **View meni** omogućava izbor različitih prikaza dokumenta (**Design View, Code View**) i prikazivanje i skrivanje raznih elemenata strane i **Dreamweaver** alata.
- ❑ **Insert meni** predstavlja alternativu **Insert Bara**. Služi za dodavanje objekata u dokument.
- ❑ **Modify meni** daje mogućnost promene karakteristika selektovanog elementa stranice. Koristeći ovaj meni mogu se editovati tag atributi i menjati elementi tabela.
- ❑ **Text meni** obezbeđuje lako formatiranje teksta.
- ❑ **Commands meni** omogućava pristup različitim komandama, uključujući i one za optimizaciju slika sa **Macromedia Fireworks**-om.
- ❑ **Site meni** pruža komande za kreiranje, otvaranje i editovanje sajtova.
- ❑ **Window meni** omogućava pristup svim panelima, inspektorima i prozorima u **Dreamweaveru**.
- ❑ **Help**, standardno uključuje **Help** sistem za korišćenje **Dreamweavera**.

4. KREIRANJE NOVE WEB STRANE

Iako **Dreamweaver** otvara **nov dokument** (stranu) bez naslova, često ćete sami morati da pravite nove strane, i to ćete činiti na sledeći način.

Izaberite **New** iz opcije **File**. Otvoriće se okvir za dijalog **New document** sa dve kategorije **General** i **Templates**. Na kartici **General** nudi Vam se mogućnost izbora neke od ponuđenih predizajniranih strana, ali preporučujemo izbor “**prazne**” HTML strane (kategorija **Basic Page**, opcija **HTML**).

Slika 3: Kreiranje nove strane

Novi dokument bez naslova (**Untitled-1**), koji se automatski otvara kada pokrenete **Dreamweaver** je **HTML** strana. Vrstu tog dokumenta možete promeniti kada pritisnete dugme **Preferences** u istoimenom prozoru.

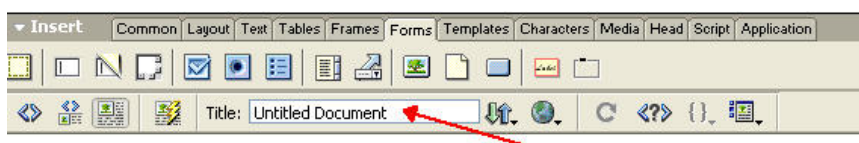
Na dnu okvira **New Document** nalazi se opcija **Make Document XHTML Compliant**, koja je veoma korisna jer će vaša strana biti kompatibilna sa starijim i novijim verzijama **HTML**-a. Ne smete koristiti specijalne znakove kao što su: **%,*,#,/,**

Vodite računa da ime strane ne bude suviše dugo, jer ime strane postaje sastavni deo **URL** adrese koju korisnik mora otkucati da bi pristupio strani.

5. DAVANJE NASLOVA WEB STRANI

Svaki **HTML** dokument mora imati naslov, koji prvenstveno služi za identifikaciju i vidi se na naslovnoj traci **browsera**. Taj naslov takođe postaje ime **Bookmarka** koji se prilaže uz **Web** stranu. Zbog toga treba izabrati kratke izraze koji najbolje opisuju namenu same strane. Ako zaboravite da imenujete stranu **Dreamweaver** će je nazvati **Untitled document**.

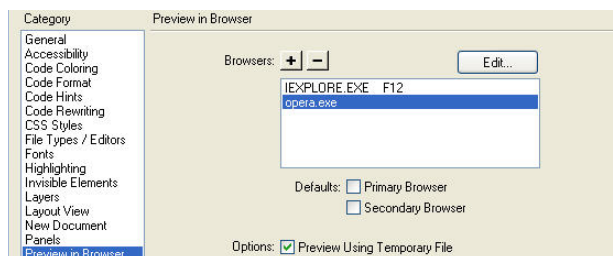
Najzad, strani dajemo ime upisujući ga u polje **Title** u **Document Toolbar**-u. Ukoliko **Document Toolbar** nije vidljiv može se pronaći i biranjem opcije **Document** iz **Toolbars** opcije menija **View** (slika 4).

Slika 4: Imenovanje Web strane

6. ZADAVANJE WEB BROWSERA

Izaberite **File – Preview in Browser – Edit Browser List**. Otvoriće se prozor za dijalog **Preferences** i prikazati čitače izabrane za proveru. **Dreamweaver** će automatski prikazati spisak čitača instaliranih u računaru. Tu možete odrediti koji će browser biti primaran a koji sekundaran, i eventualno zadati prečicu na tastaturi za pojedine **browser**e. Ako želite da dodate nov čitač pritisnite dugme +. (slika 5).

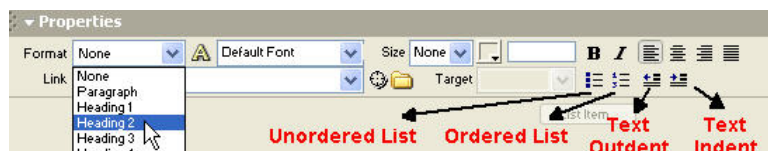
Slika 5: Izbor Browsera Macromedia

7. UPISIVANJE

Tekst se naravno, upisuje neposredno u dokument. Ali, da bi sve izgledalo kako treba, preporučljivo je pridržavati se nekih pravila.

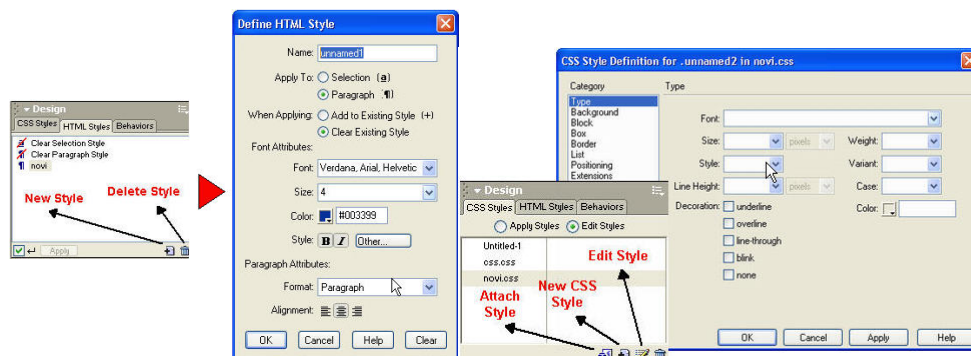
Kada napišete naslov, moguće je formatirati ga izborom jednog od ponuđenih šest formata za naslov (naslov prvog nivoa, **Heading 1**, ima najveća slova), koji se nalaze u panelu **Properties** (slika 6). Kada pasusu dodate **HTML** oznaku naslova, automatski se ispod njega dodaje određen prazan prostor čiju veličinu ne možete menjati. Preporučljivo je da prvi naslov na strani bude jednak nazivu same strane.

8. FORMATIRANJE TEKSTA

Slika 6: Panel Properties

Za formatiranje koje ažurira izgled celih strana koriste se kaskadni opisi stilova, CSS stilovi (**Cascading Style Sheets**). Za rad sa CSS stilovima koristi se kartica **CSS Styles** odmah do kartice **HTML Styles** u panelu **Design**. Da bi definisali novi CSS stil kliknite dugme **New CSS Style** u donjem desnom uglu ove kartice (slika 7). U prozoru **New CSS Style** označite **Make Custom Style**, polje **Define in** ostavite po **default-u** i kliknite **OK**. Zatim imenujte novi stil i sačuvajte ga u folderu sajta u kome bi trebalo da se nađu i slike koje koristi Vaš sajt. Sad se pojavljuje prozor **CSS Style definition** na čijoj levoj strani možete videti **8** kategorija (slika 7).

Slika 7: HTML stil

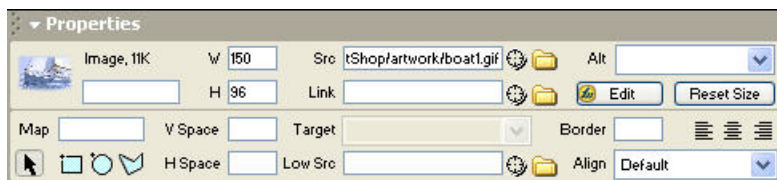
Slika 8: Specijalni znakovi

Slika 9: Kartica Insert

Slika 10: Kartica Properties

Slika 11: Podešavanje svojstva slike

Slika 12: Kartica Media i Flash dugme

9. ZAKLJUČAK

U ovom radu su prikazane neke od najosnovnijih operacija sa Macromediom MX. Sama po sebi Macromedia MX predstavlja jedan od najmoćnijih i najkorišćenijih alata za izradu HTML i CSS prezentacija. Potpuna snaga ovog alata dolazi do izražaja ukoliko se sjedini sa Macromedia Flash-om.

10. LITERATURA

- [1] Thomas A. Pael: *Web design*, IV izdanje, Kompjuter biblioteka Čačak, 2004.
- [2] Macromedia Dreamweaver MX 2004 With flash, by Macromedia, 2003.
- [3] Web design, by Macromedia, 2003.
- [4] <http://www.adobe.com>